

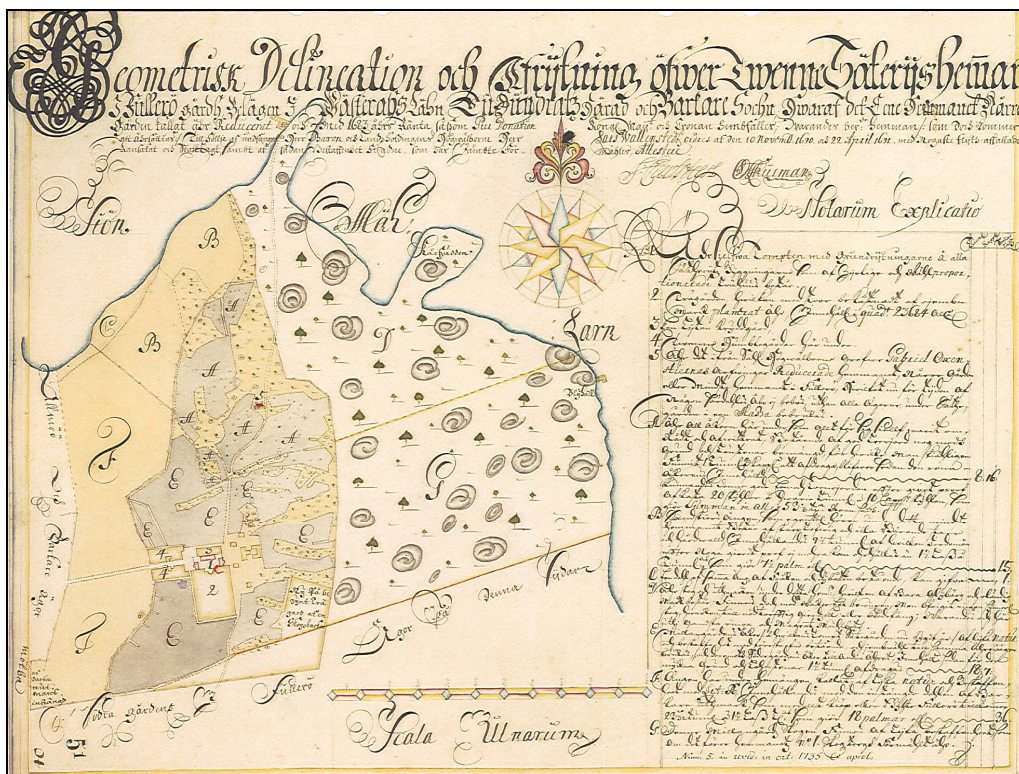
Fullerö säteri

Schaktning vid byggnadsminne

Antikvarisk kontroll

Fullerö 1:1
Västerås-Barkarö socken
Västerås Kommun
Västmanland

Anna Gütblein
Boel Melin

Fullerö säteri

Schaktning vid bygnadsminne

Antikvarisk kontroll

Fullerö 1:1
Västerås-Barkarö socken
Västerås kommun
Västmanland

Anna Gütblein
Boel Melin

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2010

Omslagsfoto: Karta från år 1735; Fullerö säteri. Lantmäteriet.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86255-84-8

Tryck: Just Nu, Västerås 2010.

Innehåll

Inledning.....	5
Bakgrund	5
Målsättning och metod	5
Genomförande	6
Allén	6
Transformatorstationen	7
Ladugårdsbyggnaden	7
Referenser.....	10
Kart- och arkivmaterial	10
Otryckta källor.....	10
Tekniska och administrativa uppgifter	10
BILAGOR	11
Bilaga 1. Schaktkarta; Fullerö	11

Bild 1. Fullerö säteri, markerat med en ring. Utdrag ur Gröna kartan. Skala 1:50 000.

Inledning

Under sommaren 2009 har Mälarenergi utfört schaktning för att dra hög och lågspänningskablar mellan Askö och Enhagen via Tidö- Lindö. Schaktningsarbeten inom byggnadsminnet Fullerö säteri har skett i enlighet med länsstyrelsens beslut daterat 2008-11-27, dnr 432-12938-08, och stått under byggnadsantikvarisk kontroll av Kulturmiljövård Mälardalen.

Bakgrund

Fullerö säteri med tillhörande byggnader och parkområde byggnadsminnesförklarades 16 dec 1999.¹ Byggnadsminnesförklaringen innebär att miljön och byggnaderna inom skyddsområdet ska hållas i sådant skick att utseendet inte förvanskas. Fullerö säteri ligger inom riksintresset för kulturmiljövård (U Fullerö). Området omfattas också av ett kulturminnesvårdsprogram för Västerås kommun (1987) samt ett bevarandeprogram för odlingslandskapets kultur och miljövården.

Fullerö omnämns redan på 1200-talet. Riksmarsken Sten Pedersson Stierna skänkte gården i mitten av 1400-talet till Västerås domkyrka. Under reformationen drog kronan in gården som senare kom att tillhöra släktena Tott, Bååt och Oxenstierna. År 1687 nödgades greve Carl Gustav Oxenstierna att sälja Fullerö till Mårten Gavelius, adlad Cronstedt. Hans styvson Jakob Olderman Cronstedt ärvde gården år 1696 varpå han under 1700-talet gjorde Fullerö med underlydande gårdar till fideikommiss för släkten.²

Huvudbyggnaden i två våningar uppfördes 1656 efter ritningar av Jean de la Vallée i karolinsk stil tillsammans med en flygelbyggnad och ett bibliotek. Ytterligare två flyglar och en biblioteksbyggnad tillkom vid 1700-talets mitt. Arbetarbostäderna och ekonomibyggnader tillkom under 1800-talet och 1900-talet.³

Målsättning och metod

Målsättningen med den antikvariska kontrollen var att bevaka att de kulturhistoriska värdena inom det skyddade området inte förstördes eller påverkades negativt under schaktningsarbetena. Området har besiktats av antikvarisk kontrollant före, under och efter schaktningen. Områdena som bevakats är allén på åkern norr om säteriet, transformatorstationen och schaktningsdragningen som löper intill, ladugårdsbyggnaden.

---

¹ Byggnadsminnesförklaring, 1999.

² Nordisk familjebok.

³ Byggnadsminnesförklaring, 1999.

Genomförande

Allén

Schaktningsarbeten har skett på anvisad plats med 5 meters avstånd från allén.

Bild 2. Allé efter schaktning. Foto: Anna Gütblein.

Transformatorstationen

Transformatorstationen har utformats så att den är identiskt med den gamla.

Bild 3. Transformatorstation före arbetena. Foto: Anna Gütthlein.

Bild 4. Transformatorstation efter arbetena. Foto: Boel Melin.

Ladugårdsbyggnaden

Schaktning har skett på ladugårdsbyggnadens västra sida på ca 3 meters avstånd från byggnaden. Vid den södra gaveln har man schaktat närmare väggen för att komma åt elskåp som var placerat vid gaveln. Ingen påverkan på byggnaden har skett. Markytor har återlagts till ursprungligt skick. Gräsbevuxna ytor har såtts med nya gräsfrön.

Bild 5. Ladugårdens västra sida före schaktning. Foto: Anna Gütblein.

Bild 6. Ladugårdens västra sida efter schaktning. Foto: Anna Gütblein.

Bild 7. Ladugårdens södra gavel före schaktning. Foto: Anna Gütblein.

Bild 8. Ladugårdens södra gavel efter schaktning. Foto: Anna Gütblein.

Referenser

Kart- och arkivmaterial

Gröna kartan

Otryckta källor

Byggnadsminnesförklaring av Fullerö säteri. 1999-12-16. Länsstyrelsen i Västmanlands län.
Dnr: 221-11544-89.

Nordisk familjebok 1904-1926. <http://runeberg.org/nfbi/0063.html>

Tekniska och administrativa uppgifter

Kulturmiljövård Mälardalen nr:	09065
Länsstyrelsens dnr	432-12938-08
Fastighetsbeteckning:	Fullerö 1:1
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Västerås - Barkarö
Kommun:	Västerås
Beställare::	Mälarenergi AB
Antikvarisk kontroll:	Kulturmiljövård Mälardalen Anna Gütthlein Stora gatan 41 722 12 Västerås

BILAGOR

Bilaga 1. Schaktkarta; Fullerö

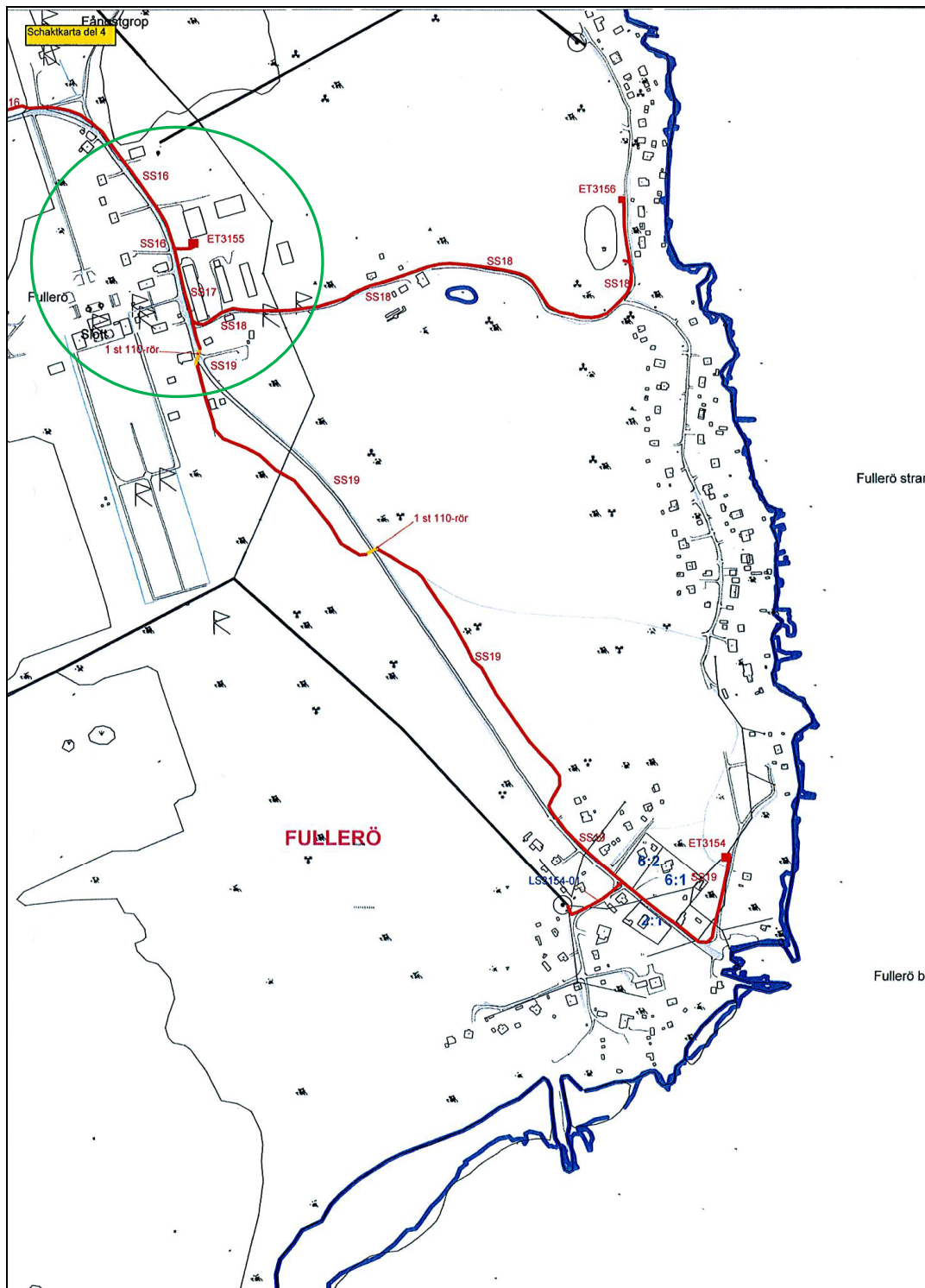

Bild 9. Schaktkarta. Mälarenergi AB. Skala 1:3 500. Grön markering visar Fullerö säteri.